

שם המחקר: הנגשה לשונית עבור אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית: השפעת הביטוי

המרפרר על הבנה של טקסטים

שנה : 2019

מס' קטלוגי : 650

שם החוקר: אתי פריפלד בהנחיית: פרופ' אורנה פלג וד"ר סיגל עוזיאל-קרל

רשות המחקר: תכנית ללימודים קוגניטיביים של השפה ושימושיה, אוניברסיטת ת"א

מגבלות המחקר והמלצות למחקרי המשך

המגבלה העיקרית של המחקר היא השונות הגדולה ביכולות הנבדקים עם מש"ה. בשל הקושי בגיוס משתתפים מאוכלוסייה זו, קבוצת הנבדקים כללה אנשים עם מש"ה מאטיולוגיות שונות, שנבדלים אלה מאלה ביכולות הקריאה והשטף המילולי שלהם וכן בקיבולת זיכרון העבודה שלהם. מחקרי המשך שיתמקדו באוכלוסייה הומוגנית יותר, יוכלו לחדד את ההבדלים בתהליכים ובצרכים הייחודיים לכל אוכלוסייה. לחלופין, מחקר שידגום מספר גדול יותר של נבדקים ויכלול מבחנים להערכת יכולות הזיכרון שלהם יוכל לבדוק האם קיימת השתנות משותפת בין קיבולת הזיכרון ואפקט קנס השם החוזר.

מגבלה נוספת נוגעת להבדלים ביכולות הנבדקים בין שתי הקבוצות. לא ניתן היה לבדוק את השפעת האינטראקציה בין המשתנים הבלתי תלויים על משתנה הדיוק (המדד המשותף לשתי הקבוצות), כיוון שבקרב קבוצת הנבדקים שהתפתחותם טיפוסית התקבל בו אפקט תקרה. גם מדד זמני התגובה לא איפשר לערוך השוואה בין הקבוצות כיוון שהנבדקים שהתפתחותם טיפוסית קראו את השאלות קריאה דמומה, ואילו נבדקי הקבוצה השנייה קראו אותן קריאה קולית או האזינו לחוקרת מקריאה אותן. במחקר המשך ראוי לשלב לפחות משתנה תלוי אחד שיאפשר השוואה ישירה בין שתי הקבוצות. בנוסף, כדאי לערוך מחקר המשך שיתחשב במרחק הקודמן מהאנאפורה ובהבדלים אינדיבידואליים הקשורים בקיבולת זיכרון העבודה, כדי לבדוק האם היתרון של החזרה על השם עבור אנשים עם מש"ה יבוא לידי ביטוי בתנאים שמצריכים יכולות זיכרון עבודה גבוהות יותר. גורם נוסף שכדאי להתחשב בו הוא אפנות מסירת המידע, שכן ייתכן שהיתרון של החזרה על השם יבוא לידי ביטוי כאשר הנבדקים יאזינו למשפטים, ללא אפשרות לחזור ולקרוא אותם על המסך. כמו כן, כיוון שנמצאו עדויות ראשוניות להשפעה של סוג שם העצם על אפקט קנס השם החוזר, יש מקום להמשיך את המחקר בנושא.

פרט למגבלות המחקר ולכיווני ההמשך הללו, חשוב להמשיך ולבחון עקרונות הנגשה נוספים מעבר לעיקרון שנבדק במחקר זה.

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)